

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА ГЛ. АС. Д-Р ЛЮБОСЛАВ ЕМИЛОВ
КОСТОВ

КАТЕДРА „ИКОНОМИКС“

ОБЩОИКОНОМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ

УНСС, СОФИЯ

кандидат за заемане на академична длъжност „доцент“

по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Политическа
икономия (микроикономика, макроикономика и човешки капитал)

1. Монографии

1.1. Хабилитационен труд – монография

Костов, Любослав (2025 г.), Работни заплати и колективно трудово договаряне в България в периода 2020 – 2024 г., Академично издателство УНСС, 2025, ISBN: 978-619-232-921-1

Линк: <http://booksinprint.bg/Publication/Details/43880f6f-4b49-450f-8a25-290607cf3dc4>

Монографичният труд изследва влиянието на колективното трудово договаряне (КТД) върху формирането на системите на заплащане в България за периода 2020 - 2024 г. в следните икономически дейности: 1) Средно образование, 2) Хуманно здравеопазване и социална грижа, 3) Железопътен транспорт, 4) Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газообразни горива.

Основната цел на монографията е да се оцени влиянието, което КТД има при формирането на системите на заплащане в избраните икономически дейности в България. Това ще позволи да се провери дали тенденциите на влияние на КТД върху работната заплата, изведени в икономическата теория, са валидни за България за периода 2020 - 2024 г. Последното би могло най-ясно да се види там, където обхватът с колективни трудови договори, е висок, което от своя страна налага необходимостта да бъдат разгледани системите на заплащане чрез КТД конкретно в избраните икономически дейности. Освен

това, на следващо място, ще се отговори и на въпроса дали наистина там където има високо покритие с КТД, работната заплата е по-висока, спрямо там, където няма.

В структурен план монографията се състои от увод, три глави, заключение, библиография и списък с приложения. Трите глави разглеждат взаимовръзката между равнището на работните заплати и КТД в отделните икономически дейности от теоретична и емпирична гледна точка. Заключението представя обобщение на изводите от всички глави, на база получените по емпиричен път резултати и отправя препоръки към икономическата политика.

1.2. Колективни монографии

1.2.1. Костов, Л., Макелова, Р., Тодорова, А., Томев, Л., Рибарова, Е., Ангелова, А., Иванова, В., Динев, И., Азарова, В., Атанасов, О. & Събчева, Ц. (2022). България в трудова Европа 2021. Изд. „Фондация Фридрих Еберт“ - Бюро България. ISBN: 978-619-7666-14-4. Общо: 122 стр. /Първа глава, Втора глава и Трета глава, както и приложенията към тях/.

Линк:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2022/Bulgaria_v_trudova_Evropa_WEB_BG.pdf

Напоследък се превърна в клише твърдението, че пандемията от COVID-19 е изострила вече съществуващите неравенства и е породила нови. Следващите страници на тазгодишното издание ясно показват, че връзката между пандемията и нарастващите неравенства далеч не е банална, а все по-измерима и тревожна. Но те също така подчертават, че неравенството не е просто еднократен исторически инцидент, свързан с конкретна криза. Възшност то е резултат от икономически модел, който през последните три десетилетия постепенно преразпределя все по-малко богатство към най-ниските доходни групи в обществото, докато на върха се натрупва все повече и повече. С други думи, това е структурен проблем. Като се има предвид разрушителното въздействие, което неравенството оказва върху социалната и икономическата система, да не говорим за

политическата и демократичната структура на нашите общества, политическите отговори на проблема с неравенството трябва да имат също толкова структурен характер.

1.2.2. Пешев, П., Беев, И., Мархолева, К., Божикин, И, Костов, Л., Манчева, И., Стаменова, Р., Петков, К. (2024). Неравенство в разпределението на богатството в България в периода 1990 – 2018 г. Издателски комплекс – УНСС. ISBN: 978-619-232-784-2

Линк: <http://booksinprint.bg/Publication/Details/8b3be343-c165-46d7-93e0-332e5f311a7a>

Неравенството в разпределението на доходите и богатството в България трайно се увеличава през последното десетилетие. Интерес предизвиква динамиката в разпределението на брутното богатство, измерено чрез динамиката на банковите депозити. Коефициентът на депозитния Джини започва да се понижава след 2013 г., макар условия за намаляване на неравенството да не са налице. Структурното прекъсване, предизвикано от кризата с Корпоративна търговска банка най-вероятно е в основата на пречупената възходяща динамика на коефициента на Джини. Целта на настоящия доклад е да се анализира динамиката в разпределението на банковите депозити.

2. Книга на базата на защитен дисертационен труд за придобиване на онс „доктор“

Производителност на труда и работни заплати в ЕС 2000 – 2023 г., 2025 г., ISBN:978-619-7084-55-9

Линк: <http://booksinprint.bg/Publication/Details/c8a0ce8e-057a-485a-8509-d25ef68eb773>

Взаимовръзките между работните заплати и производителността на труда се превърнаха в един от основните дебати в светлината на икономическата криза и възникващите неравновесия между трудовите пазари на страните - членки на Европейския съюз. Според МОТ (2017), съотношението между труда и капитала се е променило през последните две десетилетия. Данните на организацията показват, че растежът на производителността на труда надхвърля растежа на реалните работни заплати в глобален мащаб в периода между 2006 г. и 2015 г.

Тази структурна промяна стои в основата и на съвременните изследвания в областта, които открояват причините за разликите между темповете на изменение на двата индикатора. Тези разлики повдигат дебата за съотношението производителност на труда – работни заплати и изменението му във времето. Именно затова на взаимовръзката между производителността на труда и работната заплата се обръща нарастващо внимание в икономическата литература.

Книгата изследва влиянието на производителността на труда върху средната работна заплата в страните от Европейският съюз (ЕС) в периода 2000 – 2017 г. Както в България, така и в други страни - членки на ЕС започна широк обществен дебат за това дали ръстът на средната работна заплата е зависим от ръста на производителността на труда и ако е зависим, то какво трябва да бъде справедливото и икономически обосновано съотношение между двете . Следователно, този проблем има както национални, така и международни измерения.

3. Публикувано учебно помагало

Костов, Л. (2025). Човешките ресурси като капитал. Изд. Комплекс УНСС, 2025 г. – ISBN: 978-619-232-909-9.

Линк: <http://booksinprint.bg/Publication/Details/50ea0085-5724-4f60-96e2-050823d595ed>

Първо, помагалото представя различни дефиниции на понятието човешки капитал, като го разглежда през призмата на класическите и съвременните теории на човешките ресурси, демографията, социалните и културните характеристики и икономиката. Разглеждат се разликите между основните видове капитал, с основен фокус върху разликата между човешки и интелектуален капитал. Помагалото представя взаимосвързаността между човешкия капитал, икономиката (в частност макроикономиката и пазара на труда) и гражданското общество.

Второ, помагалото разглежда процеса на инвестициите в човешки капитал, като се акцентира върху смисълът от инвестиции, норма на възвръщаемост, технологичното време и ефектите от направените (или не направените) инвестициите, както за обществото, така и

за околната среда. Разглеждат се методологическите основи на анализа за инвестициите в човешки капитал, както и предвиждането на потенциален риск от направените инвестиции и концепцията за алтернативна цена при инвестиция. Дискутира се важноста на генетично вродените таланти и заложи в индивидуалния човешки капитал. Поставя се огромно внимание на важноста на физическите и интелектуалните характеристики на индивидуалния човешки капитал.

Трето, помагалото разглежда естествения процес на амортизация, както и влиянието, което процесът оказва върху качеството и количеството на извършвания труд. Разглеждат се сценарии относно подходящото и неподходящото време за реализиране на придобитите интелектуални познания и съчетаването им с практиката, идваща от извършване на труд. Целта на сценариите е да демонстрират варианта с най-оптимална норма на възвръщаемост.

Четвърто, помагалото изследва концепцията на дискриминацията и неравенството със социален и икономически фокус. Разглеждат се негативните последици от практикуването на дискриминационни практики. Разглежда се концепцията за положителна дискриминация и се поставя проблема за тънкото разграничение между (отрицателна) дискриминация и положителна дискриминация. Констатира се, че в контекста на социалните и икономическите науки, неравенството е присъствена константа, с която човешкият капитал трябва да се справи и да лимитира в обществено приемливи норми, които стимулират растежа и икономическата ефективност, но и носят след себе си социална справедливост.

Пето, помагалото разглежда човешкия капитал и проблема с инвестициите в контекста на различните видове безработица, икономическото състояние на рецесия и тежестта. Правят се констатации за сложността на инвестиционните процеси в реалния живот, тъй като факторите, влияещи на инвестиционните решения (т.е. риск, техническо време, норма на възвръщаемост, др.) се разглеждат в контекста на взаимовръзката с житейския цикъл (и процесите, които го характеризират) на човека.

Шесто, помагалото разглежда многопластовите връзки между човешки капитал – семейство и човешки капитал – гражданско общество. Тези връзки се изразяват чрез взаимодействието, което осъществява човешкият капитал като едновременен обект и субект.

Дефинират се ключови понятия като общ семеен бюджет и разпределение на семейните ресурси.

Седмо, помагалото дискутира как държавата, като основен инвеститор в човешки капитал, може да насърчи или обезсърчи неговото възпроизвеждане, развитие, съхранение. Разглеждат се данъчната и социалната система, както и тяхното пряко и косвено влияние върху качеството на живот на човешкия капитал. Един от основните примери, върху които се фокусира помагалото, е отрицателния подоходен данък.

Осмо, помагалото разглежда човешкия капитал в контекста на технологичните иновации. Обръща се внимание на променящата се връзка между „човешки капитал – технологии“. Дискутират се трудностите свързани с работа с „високи“ технологии, породени от процесите на амортизацията или липсата на обучение в тази насока. Помагалото дава предложения, чрез които човешкия капитал може да преодолее трудностите в боравенето си с новите технологии.

Девето, помагалото разглежда концепцията за човешки капитал в контекста на негативния демографски прираст, както на национално ниво, така и в световен план. Човешкият капитал се разглежда в контекста на „сребърната“ икономика. Дискутират се проблемите на амортизацията, настъпващи с напредването на годините, както и липсата на млади кадри в редица икономически сектори, които да сменят застаряващата работна ръка. Не на последно място се поставя въпроса как би изглеждало икономическото бъдеще на България и света в контекста на преобладаващата „сребърна“ икономика.

4. Научни статии, доклади и студии

4.1. Статии

- Статии, публикувани на английски език и преведени на български

4.1.1. Костов, Л. (2023). Съвременни неравенства: преглед на литературата. SEER Journal for Labor and Social Affairs in Eastern Europe, 26(1), 81-94. ISSN: 1435-2869

Link: <https://www.nomos-elibrary.de/10.5771/1435-2869-2023-1-81.pdf>

Тази статия разглежда основните резултати от скорошни емпирични изследвания по темата за неравенствата в доходите и богатството, със специален фокус върху България, като взема обстойно предвид въздействието на Covid-19, който според данните е отговорен за „най-голямото годишно увеличение на глобалното неравенство и бедност поне от 1990 г. насам“. Ясно е, че социалните и макроикономическите сътресения имат голямо влияние върху тенденциите в неравенствата. Целта на статията е да обобщи най-новите изследвания по темата, за да се установи отправна точка за формулирането на адекватна икономическа политика от националните правителства. Целта на такава политика трябва да бъде намаляване на неравенствата до нива по социално приемливи начини, което, от една страна, би довело до повишаване на общото икономическо благосъстояние, а от друга, и до увеличаване на социалната справедливост. Намаляването на разликата между богати и бедни, за да се осигури по-справедливо и по-устойчиво бъдеще, означава използване на всички налични инструменти на икономическата политика, както парични, така и фискални. Преглед на литературата като този се вписва точно в този дебат и би помогнал значително на бъдещите политици да определят работещите политики.

4.1.2. Любослав Костов (2024). Колективното договаряне като инструмент за реално увеличение на заплатите. SEER Journal for Labor and Social Affairs in Eastern Europe. Том 27. Брой 1. стр. 43 – 56. ISSN: 1435-2869

Линк: <https://www.nomos-elibrary.de/10.5771/1435-2869-2024-1-43.pdf>

През последните три години кумулативният индекс на потребителските цени в България достигна близо 35%, докато инфлацията в малката потребителска кошница се повиши още повече. Хората с ниски и средни доходи харчат все по-голяма част от доходите си за стоки от първа необходимост, чиито цени са се повишили значително. На този фон синдикатите в България, чрез колективно договаряне и преговори на национално ниво, предприеха редица действия. Те доведоха до ускорен растеж на доходите, който до голяма степен компенсира увеличението на разходите за живот и предотврати загуба на реална покупателна способност в средносрочен план. В България наличието на колективен трудов договор гарантира, че работната заплата е с поне 14% по-висока, отколкото в ситуация, в която такъв няма. Миналата инфлационна криза предоставя солидна емпирична информация за ролята на синдикатите в условията на несъвършените стокови и трудови

пазари, в които се намира националната икономика. Като се фокусира върху производството, авторът заключава, че броят на предизвикателствата, пред които е изправена индустрията, не може да бъде посрещнат без засилена роля на човешкия капитал.

4.1.3. Костов, Л. (2026). Човешкият капитал през 21-ви век: Структура, предизвикателства, икономически растеж. SEER Journal for Labor and Social Affairs in Eastern Europe. 2025

Идеята, че изкуственият интелект ще бъде от полза за всички, е доста противоречива. Историческите доказателства показват, че значителен икономически растеж се случва само при наличие на специфични, благоприятни условия и в специфична демографска среда. В тази статия се разглеждат индивидуалните демографски промени в човешкия капитал, както в световен мащаб, така и в регионален мащаб. Неравномерното икономическо развитие между отделните континенти ще доведе до значителни промени в световната демографска структура. Ако европейският континент продължи да разчита единствено на собствения си човешки капитал, той ще се сблъска с тежък демографски спад до края на 21-ви век, за разлика от Африка и Азия, чието влияние и значение ще се увеличат.

- Статии, публикувани на български език

4.1.4. Костов, Л. (2024). Икономика и демография: преглед на литературата. Научни трудове на УНСС, (2), 65-75. ISSN: 0861-9344

Линк: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1326396>

Направен е обзор на съвременната емпирична литература относно влиянието на демографията върху икономическите резултати. От направения емпиричен преглед става ясно, че демографските процеси и производителността са двата най-важни фактора, обясняващи растежа на доходите на глава от населението. Влиянието на нарастването на населението и застаряването му върху икономическия растеж включва както отрицателни, така и положителни аспекти, като тези ефекти се променят във времето и са различни в краткосрочен и дългосрочен план. Пример за добра икономическа политика е инвестирането в човешки капитал, което би увеличило производителността на труда и би

помогнало в смекчаването на отрицателните ефекти от определена динамика на демографските индикатори.

- 4.1.5. Костов, Л. Станоева, Е. (2024). Приложимост на Директива (ЕС) 2019/1158 относно равновесието между професионалния и личния живот. сп. Индустриални отношения и общественото развитие, (4), стр. 1-13. ISSN: 2683-0167 (бележка: съавторство със студент от магистърска програма по „синдикални политики“.**

Линк: https://podkrepa-svo.org/e-journal/wp-content/uploads/2024/12/Svo_2024_04_001-013_13_BG.pdf

Статията има за цел да представи проучване на това как различните страни прилагат директивата за баланс между работа и личен живот. Проучването е проведено през септември - ноември 2024 г. въз основа на официални документи, данни и доклади от България, Германия и Словения. Направен е сравнителен анализ и е разгледана една специфична част от директивата, която се отнася до работата от разстояние и гъвкавото работно време като решение за баланс между работа и личен живот. Резултатите от проучването показват, че моделът на прилагане на схеми за гъвкаво работно време е най-добре развит в Словения - 47% от работодателите предлагат възможност за гъвкаво работно време. Следва Германия с 39%, а най-слабо развит е в България - само 8% от работодателите предлагат тази опция.

- 4.1.6. Костов, Л. (2024). Средносрочната бюджетна прогноза като инструмент за формулиране на фискалната политика в България. Научни трудове на УНСС, LXIV(4), стр. 147-157. ISSN: 0861-9344.**

Линк:

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=bg&user=kppuESUAAAAJ&citation_for_view=kppuESUAAAAJ:8k81kl-MbHgC

Целта на статията е да се оцени степента на достоверност в основните бюджетни параметри в средносрочната бюджетна прогноза на Министерство на финансите, която се

явява и мотиви към законопроекта за Държавен бюджет всяка календарна година. Направен е преглед на основните фискални параметри в периода 2016–2021 г., както и тяхното изпълнение на касова основа. От направеният анализ, става ясно, че в наблюдавания период е налице значително разминаване между първоначално планираните параметри в приходната и разходната част на ЗДБРБ на Република България, от реално отчетените такива след това.

4.1.7. Костов, Л. Георгиева, П. (2025). Влияние на демографията върху икономическия растеж: Преглед на литературата. сп. Индустиални отношения и обществено развитие, стр. 1 – 19 (бележка: съавторство със студент от магистърска програма по „синдикални политики“). ISSN: 2683-0167

Линк: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1326396>

Статията разглежда емпиричната литература от последните години относно връзката между демографските променливи и тяхното въздействие върху икономическия растеж и БВП в отделни страни и региони по света. Подчертава се необходимостта от прогнозиране и калибриране на демографските променливи в контекста на ендегенни икономически фактори, като се обръща специално внимание на значението както на публичните, така и на частните инвестиции в икономиката и човешкия капитал.

4.1.8. Костов, Л. (2025). Икономически растеж и човешки капитал: теория и практика. сп. Индустиални отношения и обществено развитие, стр. 26-37. ISSN: 2683-0167.

Линк: <https://www.cceol.com/search/journal-detail?id=2497>

Резюме: Статията изследва отделните демографски тенденции на глобално ниво, разделени на шест ключови региона – Африка, Азия, Европа, Латинска Америка и Карибите, Северна Америка, Океания, като проследява последствията, които демографските тенденции – положителни или отрицателни – биха имали на отделните региони в дългосрочен план.

4.2. Доклади

- Доклади, публикувани на английски език

4.2.1. Любослав Костов и Моника Моралийска. Въздействие на неравенството в доходите върху икономическия растеж в Европейския съюз в периода 2010-2021 г. В А. Захариев, С. Проданов, Х. Рибейро (ред.). Икономическо и социално развитие: Сборник с доклади от 87-ма Международна научна конференция за икономическо и социално развитие – „Икономика, управление, финанси и банково дело“ (стр. 251-260). Агенция за развитие и предприемачество на Вараждин. 2022. ISSN: 1849-7535

Линк:

https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Book_of_Proceedings_esdSvishtov2022_Online.pdf#page=258

Целта на настоящото изследване е да се тества връзката между неравенството в доходите и степента на икономически растеж в Европейския съюз през последното десетилетие. Основният изследователски въпрос е дали съществува взаимозависимост между неравенството в доходите и икономическия растеж, и по-конкретно, дали неравенството в доходите е определящ фактор за темпа на икономически растеж в Европейския съюз в периода 2010 - 2021 г. Хипотезата на изследването е, че в периода 2010 – 2021 г. неравенството в доходите в ЕС е оказало неблагоприятно въздействие върху икономическия растеж в Съюза. Емпиричното изследване е проведено чрез панелни иконометрични методи, базирани на модел, включващ няколко показателя. Използваните данни са от Евростат, проучванията EU-SILC и ECHP. Времевият срок на изследването обхваща периода от 2010 – 2021 г., поради липса на данни за всички държави членки за годините преди 2010 г. Резултатите показват, че нивото на неравенствата корелира отрицателно с нивото на икономически растеж и колкото по-големи са те, толкова по-ниско е нивото на БВП. Резултатите се вписват в дебата по темата, тъй като проблемът с неравенствата в ЕС е значителен през последните години. Правилната икономическа политика, която разглежда инструментите за борба с неравенствата, води не само до по-голяма социална справедливост, но и до по-добра икономическа ефективност.

4.2.2. Костов, Л. и Моралийска, М. (2022). Минималната работна заплата в Европейския съюз в контекста на новата европейска директива. В „Икономическо и социално развитие: сборник с доклади от 90-та Международна научна конференция за икономическо и социално развитие“, 9(357) (стр. 203-212). Агенция за развитие и предприемачество на Вараждин. ISSN: 1849-7535

Линк:

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=bg&user=kppuESUAAAAJ&citation_for_view=kppuESUAAAAJ:u5HHmVD_u08C

Целта на настоящата статия е да задълбочи изследването на минималната работна заплата в ЕС през последното десетилетие (2012-2022 г.), анализирайки разликите между държавите членки (по отношение на номиналната минимална работна заплата и минималната работна заплата по покупателна способност), както и да разгледа този проблем през перспективата на приетата през 2022 г. Директива за адекватни минимални работни заплати в Европейския съюз. Анализът е в контекста на очакваните промени, наложени от тази директива, които препоръчват държавите членки да адаптират минималната работна заплата до поне 50% от средната и 60% от средната работна заплата в своята страна. Правят се заключения относно ситуацията с минималната работна заплата в ЕС и нейната връзка с доходите и социалното сближаване в Съюза. Особен акцент е поставен върху определянето и развитието на минималната работна заплата в България през същия период.

- Доклади, публикувани на български език

4.2.3. Костов, Л. (2022). Социалните последици от националния план за възстановяване и устойчивост: „Зелена България“ и „Справедлива България“. В Г. Ганчев, И. Тодоров & Л. Костов (Ред.). Социално-икономически измерения на плана за възстановяване и устойчивост (с. 18–26). Фондация Фридрих Еберт - Бюро България. ISBN: 978-619-7666-10-6

Линк:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2022/Socialno_ikonomic_heski_izmerenija_na_Plana_za_vazstanovjavane_i_ustochivost_WEB_BG.pdf

Целта на настоящия материал е да представи процеса по изготвянето на НПВУ за България, както и да направи критичен поглед по отношение на двата ключови за развитието на социалната икономика стълба, а именно „Зелена България“ и „Справедлива България“. Това е актуален проблем, който е изключително практически ориентиран, защото анализирането на НПВУ ще позволи по-правилно тълкуване на заложените реформи, техния ефект върху реалната икономика и взаимоотношенията между отделните икономически субекти, качествена оценка на нивото на амбиция, което е заложено в тези реформи, и не на последно място – формулирането на икономически политики, които биха могли да имат допълваща роля към заложените параметри. Все пак основната идея е да се направи критичен поглед на тези два стълба, тъй като макар процесът да е към своя край, налице са редица предизвикателства особено по отношение на пазара на труда, работниците и служителите и основните количествени параметри, които имат социален характер.

4.2.4. Костов, Л. (2023). Демографски процеси в България: динамика и прогнози. Сборник от научна конференция: Труд, жизнен стандарт, и социална стратификация: Тенденции и предизвикателства (с. 11-26). Фондация Фридрих Еберт. Бюро България. ISBN: 978-619-7666-32-8

Линк:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2023/Trud_zhiznen_standart_i_socialna_statifikacia_WEB_BG.pdf

България е в постоянно състояние на отрицателен прираст на населението, което в дългосрочен план се отразява както на икономическото развитие на страната, така и на структурата на обществото. Демографията на националната икономика до голяма степен определя развитието и възможностите на човешкия капитал. Тази статия представя общ преглед на динамиката на основните демографски процеси в България. Въз основа на описателния анализ са направени препоръки към икономическата политика на страната, които целят забавяне и/или намаляване на негативните демографски тенденции в българското общество.

4.2.5. Костов, Л. (2023). Синдикати и десен популизъм в Европейския съюз. Фондация Фридрих Еберт, Бюро България. ISBN: 978-619-7666-30-4

Линк:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2023/Sindikati_i_desen_populizam_v_Bulgaria_WEB_BG.pdf

Обикновено икономическите шокове влияят върху политическата подкрепа за популизма по целия свят. Тази подкрепа обикновено се изразява в по-високи изборни резултати. През последните години все повече икономисти, социолози и политолози започнаха да обръщат внимание на популистката реторика като средство за печелене на доверието на избирателите. Настоящият анализ цели да анализира развитието на популизма в България през последните 30 години посредством предварително събрана статистическа информация за тази цел. Въз основа на документни проучвания и интервюта със синдикални лидери е направено сравнение между десния популизъм и синдикалната политика в избрани сектори. Направен е опит да се обяснят по рационален начин причините за развитието на популизма посредством обобщение на теоретичните и емпиричните изследвания от последните години, а след това е направен опит да се определи неговото развитие и особености в България, стъпвайки върху актуална статистическа информация.

4.2.6. Костов, Л. (2024). Неравенствата в доходите и богатството: теоретичен преглед на съвременната литература. В Справедлива адаптация на пазара на труда към новите предизвикателства на дигиталната икономика: Сборник с доклади от втората годишна научна конференция (с. 7-25). Фондация „Фридрих Еберт“. ISBN: 978-619-7666-48-9

Линк:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2024/Spravedлива_adaptacija_na_pazara_na_truda_kam_novite_predizvikelstva_na_digitalnata_ikonomika_WEB_BG.pdf

Кризата COVID-19 ще постави много предизвикателства пред съвременните общества в икономически, социален, политически и демографски план. Социалните и макроикономическите шокове влияят върху развитието на неравенствата. Според годишния

доклад на Oxfam (2020) 500 млн. души ще бъдат изтласкани към крайна бедност в резултат от тази пандемия. Това са хора, които до този момент са се намирали във втория или в третия квинтил по отношение на доходите. Става въпрос за между 6 – 8% от глобалното население, което ще бъде принудено да изпадне в тази ситуация още през 2021 г. като резултат от забавянето на развитието на цели икономики от страна на правителствата, за да може да се управлява разпространението на вируса. Развитието на този процес потенциално ще забави борбата срещу бедността и неравенствата в глобален план с цяло десетилетие, като в определени части по света (Африка и Близкия Изток) това забавяне се оценява на поне 30 години (Oxfam, 2020). Към този феномен може да се посочи и първоначалната оценка на МОТ (2020), че минимум 25 млн. работни места ще бъдат изгубени и няма да могат да бъдат възстановени след края на пандемията. Това от своя страна ще доведе до загуба на доход от домакинствата по света в размер на повече от 3,4 трилиона долара, като това число прогресивно нараства всяка следваща седмица (МОТ, 2020). В този смисъл, към днешна дата са налице редица деструктивни процеси на социална поляризация.

4.2.7. Костов, Л. (2025). Работа от разстояние: преглед на промените в българското законодателство в контекста на европейския дебат за регулации. В Икономическа трансформация в контекста на зеления и дигитален преход – тенденции и предизвикателства. Сборник с доклади от трета годишна научна конференция. Фондация „Фридрих Еберт“ ISBN: 978-619-7666-60-1.

Линк: https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2025/Ikonomicheska_transformacia_v_konteksta_na_zelenia_i_digitalen_prehod_WEB_BG.pdf

В европейски контекст дебатът за регулирането на дистанционната работа навлиза в ключова фаза, противопоставяйки социалните партньори един срещу друг по редица компоненти. Същевременно България, под натиск от синдикалното движение, успя да постигне изменения в Кодекса на труда, гарантиращи по-добра регулация (но и защита) на правата на дистанционните работници. Постигнатите промени в законодателството на страната ни на фона на продължаващия европейски дебат могат да бъдат представени като един от добрите примери за успешна координация и приемане на компромисни решения от

социалните партньори. Обект на това изследване е режимът на „дистанционна работа“. Предмет на изследването ще бъдат законодателните инициативи за регулиране на дистанционната работа на национално и европейско ниво. Целите, които си поставя изследователят във връзка с режима на дистанционна работа, са: а) анализ на данни за внедряването на дистанционна работа за десетгодишен период в България и ЕС; б) преглед на съществуващото законодателство в България с акцент върху последните промени в неговото съдържание; в) анализ на настоящите европейски правни инициативи за регулиране на режима на дистанционна работа. Анализът има за цел да очертае новоочакваните линии на диалог между социалните партньори на европейско ниво по темата за дистанционната работа. Това от своя страна ще открие и хоризонт за потенциални нови линии на диалог на национално ниво.

4.3. Студии

- Студии, публикувани на английски език

4.3.1. **Костов, Л., Иванова, В., Макелова, Р., Събчева, Т. (2024) Доклад за страната: България, Подобряване на колективното договаряне в Европейския съюз. Сравнение на различни режими на индустриални отношения.**

Линк: <https://improcollbar.eu/wp-content/uploads/2024/07/cr-en.pdf>

Този доклад представя обобщение на анализите от национално проучване в рамките на проекта ImproCollBar, координиран от КНСБ в партньорство с Университета в Пиза, Италия; Университета за социални и политически науки „Пантейон“, Гърция; CNSLR-FRATIA, Румъния; Асоциирани партньори: ACV-CSC Конфедерация на християнските синдикати, Белгия; Force Ouvrière, Франция; OWID (BRID), Хърватия. Основната цел на проекта е да се разшири експертният опит в областта на индустриалните отношения в 5 държави членки на ЕС (Белгия, България, Румъния, Гърция и Италия) чрез сравнително проучване на факторите и механизмите, обхванати от колективен трудов договор в различни режими на индустриални отношения, в контекста на Европейската директива за минималната работна заплата и пандемията от Covid-19. Резултатите от проекта ще

допринесат за преосмисляне на националните стратегии на синдикатите, свързани с подобряването на колективното договаряне като цяло.

4.3.2. Динев, И., Андрета, М., Императоре, П., Вангел, Н., Ленартс, К., Панзару, К., Негоица, Г., Корконцелу, К., Кофти, Д., Макелова Р. и Костов, Л. (2025): Трудови вълнения в контекста на множество кризи: сравнителна перспектива на Европа, *Social Movement Studies*, DOI:10.1080/14742837.2025.2562879

Линк: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14742837.2025.2562879>

Чрез представянето на първите сравнителни данни на синдикалните и работническите протести след Covid-19, базирани на местни източници, тази статия се опитва да запълни значителна празнина в емпиричните изследвания върху сравненията на трудовите мобилизации между различните страни. Констатациите показват високо ниво на активност на трудовите протести, като синдикатите са движещата сила на повечето мобилизации. Макар че елементи на синдикализма в социалните движения могат да бъдат открити във всички анализирани страни, тяхната интензивност и обхват варират значително. Откриваме два модела в изграждането на съюзи: коалицията между различните движения в Италия и Гърция, където синдикатите, организациите на местно ниво и социалните движения се обединяват в големи кампании, и моделът на коалиция на синдикалното движение, преобладаващ в Белгия, България и Румъния, където конфедерациите и федерациите се съюзяват предимно в рамките на даден сектор или на национално ниво в мащабни протести, с минимално ангажиране с други участници от гражданското общество. Тактиките на протести също се различават в различните национални традиции. В постсоциалистическите държави стачките са намалели в полза на други форми на социалните движения, като демонстрации и митинги. За разлика, в Белгия, Гърция и Италия стачките остават ключова стратегия за работническото движение. Накрая, нашият анализ подчертава вариациите в системната мобилизация и разликите в протестите в публичния и частния сектор в различните страни, като Гърция показва най-високо ниво на системни трудови недоволства, докато други случаи се фокусират повече върху специфични за работното място проблеми;

освен това, протестите в частния сектор са по-разпространени в Белгия и Италия, докато мащабните мобилизации в публичния сектор, особено в здравеопазването, образованието и публичната администрация, доминират в Гърция, България и Румъния.

SUMARIES OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS OF CH.ACE. LYUBOSLAV EMILOV
KOSTOV

DEPARTMENT OF ECONOMICS

FACULTY OF GENERAL ECONOMICS

UNWE, SOFIA

candidate for the academic position of Associate Professor

in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty Political Economy (microeconomics, macroeconomics and human capital)

1.Monographs

1.1. Habilitation thesis – monograph

Kostov, Lyuboslav (2025), Wages and Collective Bargaining in Bulgaria in the Period 2020 – 2024, UNWE Academic Publishing House, 2025, ISBN: 978-619-232-921-1

Link: <http://booksinprint.bg/Publication/Details/43880f6f-4b49-450f-8a25-290607cf3dc4>

The monographic work examines the influence of collective bargaining agreements (CBA) on the formation of wage systems in Bulgaria for the period 2020 - 2024 in the following economic sectors: 1) Secondary education, 2) Human health and social care, 3) Railway transport, 4) Production and distribution of electricity and heat and gaseous fuels.

The main objective of the monograph is to assess the influence that the CBA has in the formation of wage systems in selected economic sectors in Bulgaria. This will allow to verify

whether the trends of the influence of the CBA on wages, derived in the economic theory, are valid for Bulgaria for the period 2020 - 2024. The latter could be seen most clearly where the coverage of collective labor agreements is high, which in turn necessitates the need to examine the wage systems through the CBA specifically in the selected economic sectors. In addition, the question whether high coverage with the CBA implies higher wages compared to where there is none.

Structurally, the monograph consists of an introduction, three chapters, a conclusion, a bibliography and a list of appendices. The three chapters examine the relationship between the level of wages and the CBA in individual economic sectors from a theoretical and empirical point of view. The conclusion presents a summary of the conclusions from all chapters, based on the empirical results obtained, and makes recommendations for economic policy.

1.2. Collective monographs

1.2.1. Kostov, L., Makelova, R., Todorova, A., Tomev, L., Ribarova, E., Angelova, A., Ivanova, V., Dinev, I., Azarova, V., Atanasov, O. & Sabcheva, Ts. (2022). Bulgaria in Labor Europe 2021. Published by Friedrich Ebert Foundation – Bureau Bulgaria. ISBN: 978-619-7666-14-4. Total: 122 pages /Chapter One, Chapter Two and Chapter Three, as well as the appendices to them/.

Link:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2022/Bulgaria_v_trudova_Evropa_WEB_BG.pdf

It has become a cliché to say that the COVID-19 pandemic has exacerbated existing inequalities and created new ones. The following pages of this year's edition make it clear that the link between the pandemic and rising inequalities is far from trivial, but increasingly measurable and worrying. The research also highlights that inequality is not just a one-off historical incident linked to a specific crisis. In fact, it is the result of an economic model that, over the past three decades, has gradually redistributed less and less wealth to the lowest income groups in society, while accumulating more and more at the top. In other words, it is a structural problem. Given the destructive impact that inequality has on the social and economic system, not to mention the

political and democratic fabric of our societies, policy responses to the problem of inequality must be equally structural.

1.2.1. Peshev, P., Beev, I., Markholeva, K., Bozhikin, I., Kostov, L., Mancheva, I., Stamenova, R., Petkov, K. (2024). Inequality in the distribution of wealth in Bulgaria in the period 1990 - 2018. Publishing complex - UNWE. ISBN: 978-619-232-784-2

Link: <http://booksinprint.bg/Publication/Details/8b3be343-c165-46d7-93e0-332e5f311a7a>

Inequality in the distribution of income and wealth in Bulgaria has been steadily increasing over the past decade. Of interest is the dynamics in the distribution of gross wealth, measured by the dynamics of bank deposits. The deposit Gini coefficient began to decline after 2013, although conditions for reducing inequality were not present. The structural disruption caused by the crisis with Corporate Commercial Bank is most likely the basis of the broken upward dynamics of the Gini coefficient. The purpose of this report is to analyze the dynamics in the distribution of bank deposits.

2. Book based on a defended dissertation for the award of the scientific degree "doctor"

Labor productivity and wages in the EU 2000 – 2023, 2025, ISBN:978-619-7084-55-9

Link: <http://booksinprint.bg/Publication/Details/c8a0ce8e-057a-485a-8509-d25ef68eb773>

The relationship between wages and labor productivity has become one of the main debates in light of the economic crisis and the emerging imbalances between the labor markets of the European Union member states. According to the ILO (2017), the ratio between labor and capital has changed over the past two decades. The organization's data show that labor productivity growth exceeded real wage growth globally between 2006 and 2015.

This structural change also underlies contemporary research in the field, which highlights the reasons for the differences between the rates of change of the two indicators. These differences raise the debate about the labor productivity-wage ratio and its change over time. That is why the

relationship between labor productivity and wages is receiving increasing attention in the economic literature.

The book examines the impact of labor productivity on the average wage in the European Union (EU) countries in the period 2000-2017. Both in Bulgaria and in other EU member states, a broad public debate has begun on whether the growth of the average wage is dependent on the growth of labor productivity and, if so, what should be the fair and economically justified ratio between the two. Therefore, this problem has both national and international dimensions.

3. Published teaching aid

Kostov, L. (2025). Human Resources as Capital. Publishing House Complex UNWE, 2025 – ISBN: 978-619-232-909-9.

Link: <http://booksinprint.bg/Publication/Details/50ea0085-5724-4f60-96e2-050823d595ed>

First, the handbook presents different definitions of the concept of human capital, examining it through the prism of classical and contemporary theories of human resources, demography, social and cultural characteristics and economics. The differences between the main types of capital are examined, with main focus on the difference between human and intellectual capital. The handbook presents the interconnection between human capital, the economy (in particular the macroeconomics and the labor market) and civil society.

Second, the manual examines the process of human capital investment, focusing on the meaning of investment, rate of return, technological time, and the effects of investments made (or not made) on both society and the environment. The methodological foundations of human capital investment analysis are examined, as well as the prediction of potential risk from investments made and the concept of opportunity cost of investment. The importance of genetically innate talents and abilities in individual human capital is discussed. Great attention is paid to the importance of the physical and intellectual characteristics of individual human capital.

Third, the manual examines the natural process of depreciation, as well as the influence that the process has on the quality and quantity of work performed. Scenarios are examined regarding the appropriate and inappropriate time for the realization of acquired intellectual

knowledge and combining them with the practice coming from performing work. The purpose of the scenarios is to demonstrate the option with the most optimal rate of return.

Fourth, the toolkit explores the concept of discrimination and inequality with a social and economic focus. The negative consequences of practicing discriminatory practices are examined. The concept of positive discrimination is examined and the problem of the fine distinction between (negative) discrimination and positive discrimination is raised. It is stated that in the context of social and economic sciences, inequality is a constant that human capital must deal with and limit in socially acceptable norms that stimulate growth and economic efficiency, but also bring about social justice.

Fifth, the toolkit examines human capital and the problem of investment in the context of different types of unemployment, the economic state of recession and turnover. Findings are made about the complexity of investment processes in real life, as the factors influencing investment decisions (i.e. risk, technical time, rate of return, etc.) are considered in the context of the interrelationship with the life cycle (and the processes that characterize it) of the person.

Sixth, the manual examines the multi-layered relationships between human capital – family and human capital – civil society. These relationships are expressed through the interaction that human capital realizes as a simultaneous object and subject. Key concepts such as the common family budget and the distribution of family resources are defined.

Seventh, the manual discusses how the state, as the main investor in human capital, can encourage or discourage its reproduction, development, and preservation. The tax and social systems are examined, as well as their direct and indirect impact on the quality of life of human capital. One of the main examples on which the manual focuses is the negative income tax.

Eighth, the manual examines human capital in the context of technological innovation. Attention is drawn to the changing relationship between “human capital – technology”. The difficulties associated with working with “high” technologies, caused by the processes of depreciation or the lack of training in this direction, are discussed. The manual provides suggestions through which human capital can overcome the difficulties in handling new technologies.

Ninth, the manual examines the concept of human capital in the context of negative demographic growth, both at the national level and globally. Human capital is examined in the context of the “silver” economy. The problems of depreciation occurring with advancing years are discussed, as well as the lack of young personnel in a number of economic sectors to replace the aging workforce. Last but not least, the question is raised of what the economic future of Bulgaria and the world would look like in the context of the prevailing “silver” economy.

4. Articles, reports, and scientific studies

4.1. Articles

- Articles published in English

4.1.1. Kostov, L. (2023). Modern inequalities: a review of the literature. SEER Journal for Labor and Social Affairs in Eastern Europe, 26(1), 81-94. ISSN: 1435-2869

Link: <https://www.nomos-elibrary.de/10.5771/1435-2869-2023-1-81.pdf>

This article reviews the main results of recent empirical research on the topic of income and wealth inequalities, with a special focus on Bulgaria, taking extensive account of the impact of Covid-19 which, according to the data, is responsible for ‘the largest annual increase in global inequality and poverty since at least 1990’. It is clear that social and macroeconomic shocks have a major impact on trends in inequalities. The aim of the article is to summarize the latest research on the subject in order to establish a starting point for the formulation of an adequate economic policy by national governments. The goal of such a policy should be to reduce inequalities to levels in socially acceptable ways which, on the one hand, would lead to an increase in general economic well-being and, on the other, also to an increase in social justice. Reducing the gap between rich and poor to ensure a fairer and more sustainable future means using all the tools of economic policy, both monetary and fiscal, which are available. A literature review such as this one fit precisely into this debate and would greatly assist future policymakers determine policies that work.

4.1.2. Lyuboslav Kostov (2024). Collective bargaining as a tool for real wage increases. SEER Journal for Labor and Social Affairs in Eastern Europe. Volume 27. Issue 1. pp. 43 – 56. ISSN: 1435-2869

Link: <https://www.nomos-elibrary.de/10.5771/1435-2869-2024-1-43.pdf>

Over the past three years, the cumulative Consumer Price Index in Bulgaria has reached nearly 35%, while inflation in the small consumer basket rose even more. Low and middle-income earners spend an ever-increasing proportion of their income on essential goods, which have risen significantly in price. Against this background, the trade unions in Bulgaria, through collective bargaining and negotiations at national level, have taken a number of actions. These have led to accelerated income growth that has largely offset the increase in the cost of living and prevented a loss of real purchasing power in the medium term. In Bulgaria, the presence of a collective agreement guarantees that the wage is at least 14% higher than in a situation in which there is none. The past inflationary crisis provides solid empirical information about the role of trade unions in the conditions of the imperfect commodity and labor markets in which the national economy is situated. Taking manufacturing as a focus, the author concludes that the number of challenges the industry has cannot be faced without an enhanced role for human capital.

4.1.3. Kostov, L. (2026). Human Capital in the 21st Century: Structure, Challenges, Economic Growth. SEER Journal for Labor and Social Affairs in Eastern Europe. 2025

The idea that artificial intelligence will benefit everyone is quite controversial. Historical evidence shows that significant economic growth occurs only in the presence of specific, favorable conditions, and in a specific demographic environment. This paper examines the individual demographic changes in human capital, both globally and regionally. Uneven economic development between individual continents will lead to significant changes in the global demographic structure. If the European continent continues to rely solely on its own human capital, it will face severe demographic decline by the end of the 21st century, unlike Africa and Asia, whose influence and relevance will increase.

- Articles published in Bulgarian

4.1.4 Kostov, L. (2024). Economics and Demography: A Review of the Literature. Scientific Papers of the University of National and World Economy, (2), 65-75. ISSN: 0861-9344

Link: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1326396>

A review of the contemporary empirical literature on the impact of demography on economic performance is conducted. The empirical review shows that demographic processes and productivity are the two most important factors explaining the growth of per capita income. The impact of population growth and aging on economic growth includes both negative and positive aspects, and these effects change over time and are different in the short and long term. An example of good economic policy is investing in human capital, which would increase labor productivity and help mitigate the negative effects of certain dynamics of demographic indicators.

4.1.5. Kostov, L. Stanoeva, E. (2024). Applicability of Directive (EU) 2019/1158 on work-life balance. Journal of Industrial Relations and Social Development, (4), pp. 1-13. ISSN: 2683-0167 (note: co-authored with a student from the master's program in "trade union policies").

Link: https://podkrepa-svo.org/e-journal/wp-content/uploads/2024/12/Svo_2024_04_001-013_13_BG.pdf

The article aims to present a study of how different countries implement the Work-Life Balance Directive. The study was conducted in September - November 2024 based on official documents, data and reports from Bulgaria, Germany and Slovenia. A comparative analysis was made and a specific part of the directive was examined, which refers to teleworking and flexible working hours as a solution for work-life balance. The results of the study show that the model of implementing flexible working time schemes is best developed in Slovenia - 47% of employers offer the option of flexible working hours. Germany follows with 39%, and the least developed is in Bulgaria - only 8% of employers offer this option.

4.1.6. Kostov, L. (2024). The medium-term budget forecast as a tool for formulating fiscal policy in Bulgaria. Scientific works of the University of National and World Economy, LXIV(4), pp. 147-157. ISSN: 0861-9344.

Link:

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=bg&user=kppuESUAAAAJ&citation_for_view=kppuESUAAAAJ:8k81kl-MbHgC

The purpose of the article is to assess the degree of reliability of the main budget parameters in the medium-term budget forecast of the Ministry of Finance, which also serves as the explanatory memorandum to the State Budget Bill for each calendar year. A review of the main fiscal parameters in the period 2016–2021, as well as their implementation on a cash basis, has been made. From the analysis, it is clear that in the observed period there is a significant discrepancy between the initially planned parameters in the revenue and expenditure parts of the State Budget and Budget Act of the Republic of Bulgaria, and the ones actually reported thereafter.

4.1.7. Kostov, L. Georgieva, P. (2025). The Impact of Demography on Economic Growth: A Review of Literature. Journal of Industrial Relations and Social Development, pp. 1 – 19 (note: co-authored with a student from the Master's Program in "Union Policies"). ISSN: 2683-0167

Link: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1326396>

The article reviews the empirical literature of recent years on the relationship between demographic variables and their impact on economic growth and GDP in individual countries and regions around the world. It emphasizes the need to forecast and calibrate demographic variables in the context of endogenous economic factors, paying special attention to the importance of both public and private investment in the economy and human capital.

4.1.8. Kostov, L. (2025). Economic Growth and Human Capital: Theory and Practice. Industrial Relations Journal, pp. 26-37. ISSN: 2683-0167.

Link: <https://www.cceol.com/search/journal-detail?id=2497>

Abstract: The article examines individual demographic trends at the global level, divided into six key regions – Africa, Asia, Europe, Latin America and the Caribbean, North America, Oceania, and traces the consequences that demographic trends – positive or negative – would have on individual regions in the long term.

4.2. Reports

- Reports published in English

4.2.1. Lyuboslav Kostov and Monika Moraliyska. Impact of income inequality on economic growth in the European Union in the period 2010-2021. In A. Zahariev, S. Prodanov, H. Ribeiro (Eds.). Economic and Social Development: Book of Proceedings of the 87th International Scientific Conference on Economic and Social Development – "Economics, Management, Finance and Banking" (pp. 251-260). Varazdin Development and Entrepreneurship Agency. 2022. ISSN: 1849-7535

Link:

https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Book_of_Proceedings_esdSvishtov2022_Online.pdf#page=258

The goal of the present study is to test the relationship between income inequality and the degree of economic growth in the European Union in the last decade. The main research question is whether there is an interdependence between income inequality and economic growth, and more specifically, whether income inequality is a determinant of the rate of economic growth in the European Union in the period 2010 - 2021. The research hypothesis is that in the period 2010 – 2021, income inequality in the EU had an unfavorable impact on economic growth in the Union. The empirical study is conducted through a panel econometric method, based on a model, including several indicators. The data used are from Eurostat, the EU-SILC and ECHP surveys. The time limit of the study covers the period from 2010 – 2021, due to lack of data for all member states for the years before 2010. The results show that the level of inequalities correlate negatively with the level of economic growth, and the greater they are, the lower is the level of GDP. The results fit into the debate on the topic, as the problem of inequalities in the EU has been significant

in recent years. A proper economic policy that addresses the tools to combat inequalities not only leads to greater social justice, but also to better economic efficiency.

4.2.2. Kostov, L., & Moraliyska, M. (2022). The minimum wage in the European Union in the context of the new European directive. In Economic and Social Development: Book of Proceedings of the 90th International Scientific Conference on Economic and Social Development, 9(357) (pp. 203-212). Varazdin Development and Entrepreneurship Agency. ISSN: 1849-7535

Link:

https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=bg&user=kppuESUAAAAJ&citation_for_view=kppuESUAAAAJ:u5HHmVD_uO8C

The purpose of this paper is to deepen the research of the minimum wage in the EU over the last decade (2012–2022), analyzing the differences between the member states (in terms of nominal minimum wage and minimum wage in purchasing power standard), as well as to look at the problem through the perspective of the adopted in 2022 Directive on adequate minimum wages in the European Union. The analysis is in the context of the expected changes, imposed by this directive, that recommend the member states to adapt the minimum wage to at least 50% of the average and 60% of the medium wage in their country. Conclusions are made concerning the minimum wage situation in the EU and its relation to the income and social cohesion in the Union. Particular focus is put on the minimum wage's setting and development in Bulgaria in the same period.

- Reports published in Bulgarian

4.2.3. Kostov, L. (2022). The social consequences of the national recovery and resilience plan: “Green Bulgaria” and “Fair Bulgaria”. In G. Ganchev, I. Todorov & L. Kostov (Eds.). Socio-economic dimensions of the recovery and resilience plan (pp. 18–26). Friedrich Ebert Foundation - Office Bulgaria. ISBN: 978-619-7666-10-6

Link:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2022/Socialno_ikononmic_heski_izmerenija_na_Plana_za_vazstanovjavane_i_ustochivost_WEB_BG.pdf

The purpose of this article is to present the process of preparing the NEAP for Bulgaria, as well as to take a critical look at the two key pillars for the development of the social economy, namely "Green Bulgaria" and "Fair Bulgaria". This is a topical issue that is extremely practically oriented, because analyzing the NEAP will allow for a more correct interpretation of the reforms envisaged, their effect on the real economy and the relationships between individual economic entities, a qualitative assessment of the level of ambition that is embedded in these reforms, and last but not least - the formulation of economic policies that could have a complementary role to the parameters set. However, the main idea is to take a critical look at these two pillars, because although the process is nearing its end, there are a number of challenges, especially with regard to the labor market, workers and employees, and the main quantitative parameters that are of a social nature.

4.2.4. Kostov, L. (2023). Demographic processes in Bulgaria: dynamics and forecasts. Proceedings of a scientific conference: Labor, living standards, and social stratification: Trends and challenges (pp. 11-26). Friedrich Ebert Foundation. Bulgaria Office. ISBN: 978-619-7666-32-8

Link:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2023/Trud_zhiznen_standart_i_socialna_statifikacia_WEB_BG.pdf

Bulgaria is in a constant state of negative population growth, which in the long term affects both the economic development of the country and the structure of society. The demography of the national economy largely determines the development and capabilities of human capital. This article presents a general overview of the dynamics of the main demographic processes in Bulgaria. Based on the descriptive analysis, recommendations are made for the country's economic policy, which aim to slow down and/or reduce the negative demographic trends in Bulgarian society.

4.2.5. Kostov, L. (2023). Trade Unions and Right-Wing Populism in the European Union. Friedrich Ebert Foundation, Bulgaria Office. ISBN: 978-619-7666-30-4

Link:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2023/Sindikati_i_desen_populizam_v_Bulgaria_WEB_BG.pdf

Economic shocks usually affect political support for populism around the world. This support is usually expressed in higher election results. In recent years, more and more economists, sociologists and political scientists have begun to pay attention to populist rhetoric as a means of gaining the trust of voters. The present analysis aims to analyze the development of populism in Bulgaria over the past 30 years using previously collected statistical information for this purpose. Based on documentary research and interviews with trade union leaders, a comparison is made between right-wing populism and trade union politics in selected sectors. An attempt is made to rationally explain the reasons for the development of populism by summarizing theoretical and empirical research from recent years, and then an attempt is made to determine its development and specificities in Bulgaria, based on current statistical information.

4.2.6. Kostov, L. (2024). Income and wealth inequalities: a theoretical review of the contemporary literature. In Fair adaptation of the labor market to the new challenges of the digital economy: Proceedings of the second annual scientific conference (pp. 7-25). Friedrich Ebert Foundation. ISBN: 978-619-7666-48-9

Link:

https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2024/Spravedлива_adaptacija_na_pazara_na_truda_kam_novite_predizvikatelstva_na_digitalnata_ikonomika_WEB_BG.pdf

The COVID-19 crisis will pose many challenges to modern societies in economic, social, political and demographic terms. Social and macroeconomic shocks affect the development of inequalities. According to the annual report of Oxfam (2020), 500 million people will be pushed into extreme poverty as a result of this pandemic. These are people who have been in the second or third quintile in terms of income until now. This is between 6-8% of the global population, which will be forced into this situation as early as 2021 as a result of the slowdown in the

development of entire economies by governments in order to manage the spread of the virus. The development of this process will potentially delay the fight against poverty and inequalities globally by a whole decade, with some parts of the world (Africa and the Middle East) estimated to be at least 30 years behind (Oxfam, 2020). This phenomenon is also supported by the initial estimate by the ILO (2020) that at least 25 million jobs will be lost and will not be able to be restored after the end of the pandemic. This in turn will lead to a loss of income for households worldwide of more than \$3.4 trillion, with this number increasing progressively each week (ILO, 2020). In this sense, a number of destructive processes of social polarization are currently underway.

4.2.7. Kostov, L. (2025). Remote work: a review of changes in Bulgarian legislation in the context of the European regulatory debate. Proceedings of the third annual scientific conference. Friedrich Ebert Foundation ISBN: 978-619-7666-60-1.

Link:https://bulgaria.fes.de/fileadmin/user_upload/documents/publications/2025/Ikonomicheska_transformacia_v_konteksta_na_zelenia_i_digitalen_prehod_WEB_BG.pdf

In the European context, the debate on the regulation of telework is entering a key phase, pitting the social partners against each other on a number of components. At the same time, Bulgaria, under pressure from the trade union movement, managed to achieve amendments to the Labor Code, guaranteeing better regulation (but also protection) of the rights of teleworkers. The changes achieved in the legislation of our country against the background of the ongoing European debate can be presented as one of the good examples of successful coordination and acceptance of compromise solutions by the social partners. The object of this study is the “telework” regime. The subject of the study will be the legislative initiatives to regulate telework at the national and European levels. The goals that the researcher sets for himself in relation to the telework regime are: a) analysis of data on the implementation of telework for a ten-year period in Bulgaria and the EU; b) review of the existing legislation in Bulgaria with an emphasis on the latest changes in its content; c) analysis of the current European legal initiatives to regulate the telework regime. The analysis aims to outline the newly expected lines of dialogue between social partners at European level on the topic of teleworking. This will in turn open up a horizon for potential new lines of dialogue at national level.

4.3. Scientific studies

- Scientific studies published in English

4.3.1. Kostov, L., Ivanova, V., Makelova, R., Sabcheva, T. (2024) Country Report: Bulgaria, Improving Collective Bargaining in the European Union. A Comparison of Different Industrial Relations Regimes.

Link: <https://improcollbar.eu/wp-content/uploads/2024/07/cr-en.pdf>

This report presents a summary of the analyses from a national survey within the framework of the ImproCollBar project, coordinated by the CITUB in partnership with the University of Pisa, Italy; Pantheon University of Social and Political Sciences, Greece; CNSLR-FRATIA, Romania; Associated partners: ACV-CSC Confederation of Christian Trade Unions, Belgium; Force Ouvrière, France; OWID (BRID), Croatia. The main objective of the project is to expand the expertise in the field of industrial relations in 5 EU Member States (Belgium, Bulgaria, Romania, Greece and Italy) through a comparative study of the factors and mechanisms covered by a collective bargaining agreement in different industrial relations regimes, in the context of the European Minimum Wage Directive and the Covid-19 pandemic. The results of the project will contribute to rethinking national trade union strategies related to improving collective bargaining in general.

4.3.3. Dinev, I., Andretta, M., Imperatore, P., Vangeel, N., Lenaerts, K., Panzaru, C., Negoită, G., Korkontzelou, C., Kofti, D., Makelova R. & Kostov, L. (2025): Labour unrest in the context of multiple crises: a comparative perspective of Europe, Social Movement Studies, DOI:10.1080/14742837.2025.2562879

Link: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14742837.2025.2562879>

By presenting the first comparative data of trade union and workers' protests since Covid-19, based on local sources, this article attempts to fill a significant gap in the empirical research on cross-country comparisons of labour mobilizations. The findings indicate a high level of labour protest activity, with trade unions driving most mobilizations. While elements of social

movement unionism can be found in all analysed countries, their intensity and scope vary significantly. We find two patterns in alliance building: the *cross-movement coalition* in Italy and Greece, where trade unions, grassroots organizations, and social movements unite in major campaigns and the *trade union movement coalition* pattern prevailing in Belgium, Bulgaria, and Romania, where confederations and federations primarily ally within a given sector or nationally in large-scale protests, with minimal engagement with other civil society actors. Protest tactics also differ across national traditions. In post-socialist states, strikes have diminished in favour of other forms of social movement repertoire, such as demonstrations and rallies. In contrast, in Belgium, Greece, and Italy, strikes remain a key strategy for the labour movement. Finally, our analysis highlights variations in systemic mobilization and differences in public and private sector protests across countries, with Greece exhibiting the highest level of systemic labour unrest, while other cases focus more on workplace-specific issues; additionally, private-sector protests are more prevalent in Belgium and Italy, whereas large-scale public-sector mobilizations, particularly in healthcare, education, and public administration, dominate in Greece, Bulgaria, and Romania.